

N:o 75.

Uppläst och godkänd hos Första Kammararen den 7 juli 1887.

— — — — Andra Kammararen den 7 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående undervisnings-,
examens- och studieväsendet vid universiteten och
karolinska mediko-kirurgiska institutet.*

(Första Kammararens tillfälliga utskotts n:o 3 utlåtande n:o 11.)

(Andra Kammararens tillfälliga utskotts n:o 1 utlåtande n:o 12.)

Till Konungen.

Vid riksdagen år 1886 likasom vid nu innevarande riksdag hafva förslag framstälts i fråga om ändring i gällande bestämmelser angående undervisnings-, examens- och studieväsendet vid universiteten i Upsala och Lund samt karolinska institutet, med särskild hänsyn till önskvärdheten af studiernas kraftigare främjande och studietidens begränsning.

I afseende derå har framhållits, att den långa studietiden vid universiteten icke stode i rätt förhållande hvarken till de kraf, som rätteligen borde ställas på den blifvande embetsmannen, eller till de ekonomiska förmåner, som den kommande tjensten beredde honom. Saknaden af universitetsstatistik omöjliggjorde visserligen en fullständig utredning af frågan om tiden för universitetsstudierna, men för att i någon mån afhjelpa denna brist har för Riksdagen framlagts en examensstatistik för Upsala och Lunds universitet samt karolinska institutet, omfattande de fem sista åren. Denna statistik, hvars källor äro för universiteten dessas kataloger samt för karolinska institutet dess matriklar, upptager, i särskilda tabeller, för hvarje examen vid de tre olika högskolorna och för hvarje termin, i särskilda kolumner, antalet examinerade, den högsta lefnadsåldern för någon af dessa, den lägsta lefnadsåldern, antalet examinerade med lägsta lefnadsåldern, medelåldern, högsta studentåldern, lägsta student-

åldern, antal examinerade med lägsta studentåldern och medelstudentåldern. De examina, för hvilka sålunda statistik meddelas, äro: filosofie kandidatexamen, särskildt inom humanistiska sektionen och särskildt inom matematiskt-naturvetenskapliga sektionen för Upsala universitet, filosofie licentiatexamen, särskildt i den humanistiska och särskildt i den matematiskt-naturvetenskapliga sektionen, medicinskt-filosofiska examen, medicine kandidatexamen, medicine licentiatexamen, juridiskt-filosofiska examen, juris kandidatexamen, juris licentiatexamen, förberedande examen för hofrätts- och kansliexamen, hofrättsexamen, kansliexamen, teologiskt-filosofiska examen, teologie kandidatexamen, teoretiskt-teologiska examen, praktiskt-teologiska examen samt examen för inträde vid bergsstaten. Af dessa statistiska tabeller inhemtades, dels att vid nästan hvarje examen en betydlig skilnad föreläge icke blott mellan lefnadsårens, utan äfven mellan studentåldersårens maxima och minima, tydande på en allt för stor olikhet i studiernas bedrifvande; dels att medeltalet för studietiden vore ganska högt, synnerligen vid alla licentiatamina (8—12,2 år), men äfven vid teologie kandidatexamen (10,9—11,7 år); samt dels att en ganska betydlig skilnad förefunnes i medelstudietiden för samma examina vid olika läroverk, i det att hofrättsexamen kräfde i Upsala 5,7, i Lund 4,9 år, juris kandidatexamen i Upsala 7,2, i Lund 4,9 år, praktiskt-teologiska examen i Upsala 6,8, i Lund deremot 7,6 år, medicine kandidatexamen i Upsala 7,8, i Lund 6,8 och i Stockholm 7,1 år, samt medicine licentiatexamen i 12,2, i Lund 10 och i Stockholm 11,7 år. För att erhålla studietidens rätta längd borde man visserligen minska de här ofvan angifna tiderna med de terminer, under hvilka de examinerade såsom studenter varit frånvarande från universitetet på konditioner eller af annan anledning, hvarom dock icke föreläge någon statistisk utredning, men äfven efter frånräkande häraf återstode dock för examina inom samtliga fakulteter en allt för lång studietid, och en jemförelse härutinnan med förhållandet i andra länder utfölle ej till vår fördel. På sätt redan blifvit antydt, stode studietiden icke heller i rimlig proportion till de ekonomiska förmåner, hvilka de särskilda examina medförde, särskildt därför att de blifvande inkomsterna äfven måste tagas i anspråk för att förränta och amortera de ganska betydliga skulder, hvilka de studerande ofta måste åsamka sig under sin studietid. Förklaringsgrunden till de långa akademiska studierna här i landet vore att söka, dels i ett otillfredsställande sätt för studiernas bedrifvande, dels i bristen på kontroll af studentens lif och arbeten innan han anmälde sig till tentamen och examen, med undantag blott af vissa

praktiska öfningar vid de naturvetenskapliga studierna, dels slutligen i beskaffenheten af de akademiska föreläsningarna, hvilka, såsom de ofta hölles, icke motsvarade studenternas behof. så att de verkligen främjade deras studier och fortkomst på det praktiska lifvets bana.

Vid pröfning af nu förevarande, enligt Riksdagens åsigt, synnerligen viktiga förslag, har det syntts Riksdagen, att anledningar till tvifvelsmål förefinnas, huru vida icke den tid, som af de studerande tillbringas vid nämnda högskolor, är längre än som den akademiska utbildningen för deras blifvande verksamhet lämpligen borde kräfva, samt huru vida icke i följd häraf olägenheter och vådor af allehanda art kunna alstras. Den föreliggande frågan är mycket mångsidig och bör i flera riktningar undersökas. Sålunda har Riksdagen, som vid detta ärendes handläggning tagit i betraktande jemväl de synpunkter, hvilka af vederbörande utskott vid 1886 års riksdag i detta hänseende framhållits, funnit att frågorna om fordringarna i de olika examina, om borttagandet af tvåågsämnen samt af de preliminära examina, om anordningarna för meddelandet af undervisning, om föreläsningarnas tidsenlighet, om behofvet af en rätt afpassad ledning af studierna, om möjligheten att bättre använda tillgängliga lärarkrafter, om examinationssättet samt om lämplig kontroll öfver den studerande ungdomens arbeten äro värda att i förevarande hänseende beaktas.

En förständig planläggning af studierna allt ifrån studentens inträde vid universitetet samt en lämplig anordning af undervisningen, hvarigenom på en gång kunskapen främjas och studietiden förkortas, synes för frågans lösning vara af framstående vikt. Enligt hvad Riksdagen har sig bekant, hafva äfven, åtminstone vid Upsala universitet, förslag i enahanda riktning som det ifrågavarande redan för några år sedan blifvit framställda samt åtgärder i följd deraf vidtagna, hvilka, så vidt de hittills hunnit tillämpas, lära hafva visat goda resultat.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då den ofvan omförmälda statistiska belysningen visserligen synes vara egnad att, efter närmare granskning, lemna värdefulla bidrag till bedömandet af examensväsendet, men en tillfredsställande utredning af dessa frågor endast på föranstaltande af Eders Kongl. Maj:t torde kunna företagas, får Riksdagen härmed anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta undersöka och utreda, huru vida icke, med särskild hänsyn till önskvärdheten af studiernas kraftigare främjande och studietidens begränsning inom nödigt mått, åtskilliga ändringar och tillägg i gällande bestämmelser med afseende på undervisnings-, examens- och studieväsendet kunna vara behöfliga för Upsala och

Lunds universitet samt för karolinska mediko-kirurgiska institutet i Stockholm, och att Eders Kongl. Maj:t derefter täcktes vidtaga de åtgärder, som kunna befinnas för det åsyftade ändamålet erforderliga och gagneliga. Stockholm den 7 juli 1887.

Med undersätlig vörndnad:

N:o 76.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 7 juli 1887.

— — — — Andra Kammarén den 7 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående tillägg till kongl. kungörelsen, huru lagfarts- och inteckningsböcker skola inrättas och föras, den 14 september 1875.

(Första Kammaréns tillfälliga utskotts n:o 3 utlåtande n:o 12.)

(Andra Kammaréns tillfälliga utskotts n:o 3 utlåtande n:o 15.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen har i motion erinrats om behofvet deraf att, då förändring i afseende å hemmans eller lägenhets natur, nummer, skattetal eller belägenhet vidtagits af den beskaffenhet, att fastighetsböckerna ansåges bära derom innehålla upplysning, vederbörande domare erhöle underrättelse om den timade förändringen för verkställande af anteckning i lagfarts- och inteckningsböckerna.

I sammanhang härmed har anförts, huru som, efter det nämnda fastighetsböcker först upplades, det ofta inträffade i de norra delarne af riket, hvarest afvittring nyligen försiggått eller ännu påginge, att hemmanens jordnatur, nummer i byn och skattetal förändrades, i det att kronohemman omfördes till skatte och att med den i sammanhang med afvittring